

KORRESPONDENT—KRAIOWY Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Grodna. — Sessya Sejmowa 50ta dnia 26. Sierpnia w Poniedziałek.

Po zagaieniu sessyi przez JP. Marszałka seymow: dany głos JX. Biskupowi Chelms: który miejsce JO. Xcia Biskupa Wileńskiego iako Prezydującego zastępujący, doniośt Stanom, iak Deputacya do rozpoczęcia traktowania z Pośtem Pruskim pilnowała nieodstępnie danych sobie zleceń i instrukcyi od Nayi: Starów, o czym naylepiey Protokół wszystkich konferencyi teyże Deputacyi z JP. Pośtem Pruskim zaświadczy, do którego przeczytania zapraszał JP. Grodzickiego Pośta Krak: iako wiadomego układu tych czynności, i pracującego w Gabinetie interesów zagranicznych.

JP. Marszałek seymowy powtarza tę prozbę Imieniem stanu Rycerskiego, aby się JP. Krak: raczył tey fatygi podjąć. — Czyta JP. Krak: takowy protokół: Gdy to dzieło 20. arkuszowe, zamykające w sobie konferencye od dnia 4. Sierpnia aż do dnia 24. tegoż mies: nie może tu być *per extensum* w tym Dyaryuszu umieszczone, przeto same tylko pryncypalne wyrażają się tu punkta.

Deputacya przy rozpoczęciu konferencyi z Pośtem Pruskim uczyniła zamianę Plenipotencyi stosownie do zalecenia i przepisu Stanów. Daley podług Instrukcyi sobie danych postępując, podała JP. Pośtowi Krak: projekt traktatu handlowego, nad którym ciągle były z obu stron spory. W celu więc łatwiejszego doprowadzenia skutku projektu Traktatu Handlowego, zaprosiła z zlecenia Stanów do tychże konferencyi JP. Ambassadorsa Rossyjskiego, aby interwen-

Yyy

cyą swoją, o którą z rozkazu Stanów przez Notę był proszony, skłonił JP. Posła Pruskiego do ukończenia układów tegoż projektu Traktatu.

W przytomności więc JP. Ambassadorsa Rosyjskiego dalsze były odprawione konferencye. Na których Deputacya przekładała JP. Posłowi Pruskiemu, że Projekt Traktatu przez niego podany względem ces-tyi zaboru Kraiu przez Króla Jmci Pruskiego, jest wcale różnym od obiektu, w jakim Deputacya ma traktować z JP. Posłem Pruskim. Ponieważ iey nie od czego innego negocyacye, iak od ułożenia Traktatu Handlowego Stany rozpocząć zaleciły.

Gdy iednak w podanych przez JP. Ministra Pruskiego punktach Traktatu wyrazy ciemne, obojętne, a nawet kontradycyie dostrzegła, nie żeby nad nimi zastanawiała się, lecz aby mogła dla zdania Stanów dokładney Relacyi zupełniejsze tego Traktatu mieć objaśnienie myśli, niektóre nad nieprzyzwoitościami tegoż czyniła uwagi. Co że było w przytomności JP. Ambassadorsa przez Deputacyą dla interwencyi do Traktatu Handlowego zaproszonego, tenże JP. Ambassador swoje czynił przełożenia JP. Ministrowi Pruskiemu, które pod tytułem poprawek przyjęte od tegoż Ministra zostały umieszczone, i te Deputacya nie iuż iako Traktat przez siebie ratyfikowany, ale iako własny Ministra Pruskiego z poprawami przez Ambassadorsa, do Stanów przyniosła. Przy ukończeniu konferencyi JP. Minister Pruski żądał od Deputacyi, aby się domagała o resultatum Stanów; Deputacya czyniła pytanie, ieśli podług determinacyi Stanów ma sobie JP. Minister Pruski nadeśłać plenipotencyą dokładniejszą? Na co odebrała od JP. Ministra odpowiedź, iż do Traktatu przez niego podanego plenipotencyą zamienioną uważa za dostateczną, do handlu zaś lubo nie ma dokładney instrukcyi, gdy uczynił iednak Pan Minister w tym celu referencyą do Dworu swego, przeto w artykule 7. punkta Traktatu, zasady Handlo-

we, wolność Handlu, procent po 2. od 100. i inne
ważniejsze artykuły zajmujące, bydz za dostateczne
mniema.

W ciągu takowego protokołu, następujące Stanom
czytano pismo:

K O N F E R E N C Y A

*Dnia 16. Maja 1791. z JP. Hrabia Goltzem Konsylia-
rzem tajnym Legacyi, sprawującym interessa Króla Jmci
Pruskiego, w przytomności JW. JO. Chreptowicza
Podkanclerzego Lit: Rybińskiego Biskupa KujaŃs; Potockie-
go Marszałka W. W. X. Lit: Xcia Sapiehy Marszałka
Konfeder: Lit: Dzieduszyckiego Pisarza W. W. X Lit: odpra-
wiona w domu JW. Chreptowicza Podkancl: Lit: czyta-
na na sessyi seymowej dnia 26. Sierpnia 1695. przy czy-
taniu w Stanach Protokołu Konferencyi przez Deputacyą
z JP. Posłem Pruskim odprawionych.*

Ta Konferencya z JPanem Hrabia Goltzem Kon-
sylia rzem tajnym Legacyi, sprawującym interessa
Pruskie, złożona była na oświadczenie iego przez
Bilet JW. Podkanclerzemu Lit: iż ma rozkaz od Kró-
la Jmci Pruskiego wystawić Deputowanym do Inte-
ressów cudzoziemskich, iakim uczuciem Król Jmć Pru-
ski odebrał wiadomość o tak ważney ustawie Kon-
stytucyi Rządowej na dniu 3. Maja, i że dla usku-
tecznienia tego rozkazu, żąda złożenia Konferencyi.

Na tey Konferencyi przełożył JP. Hrabia Goltz,
że gdy Król Jmć Pruski tak ważną odebrał wiado-
mość, iż Stany Rzpltey ogłosiły Elektora Saskiego
Następcą ewentualnym Tronu Polskiego przy zape-
wnieniu następstwa Sukcesorom iego płci Męskiej,
a wniedośtatku oney, Córce iego i przyszłemu Mężo-
wi, którego iey Elektor dobierze za zgodą zgroma-
dzonych Stanów, Monarcha ten dał rozkaz wyraźny
sprawiającemu interessa Pruskie oświadczenia, iż stoso-
wnie do mocnego interessowania Króla Jmci Pruskiego w
tym wszystkim, co dotyka uszczęśliwienie Rzpltey,

utwierdzenie iey nowey Konfitytucyi, którego interesowania dał dowody nayoczewistsze, w okolicznościach wszelkich od niego zależących, uwielbia krok decydujący przez Stany Rzpltey uczyniony, uważając go iako nieskończenie zdolny do twierdzenia iey szczęścia, i to uwiadomienie stało mu się tym milsze, że połączony iest związkami przyjaźni z tym Xiążęciem cnotliwym, przeznaczonym do upomysłnienia Polski, którego dom iest z Pruskim w związkach dobrego sąsiedztwa i nayszczęśliwszey iedności, że ztąd Król Jmć Pruski iest przeświadczoneym, że ten wybor Rzpltey uftali na zawsze dobrą harmonią i ściśle porozumienie się, które dotąd zachodziły między nią i tym Monarchą; że więc iego iest wola, aby sprawujący interesa w Polszcze oświadczył w sposob iak naywyrażnieyszy nayszczersze Monarchy tego powińszowania J. K. Mci, Marszałkom Konfederacyi, i wszystkim tym, którzy do tego wielkiego Dzieła przyłożyli się; JP. Hr: *de Goltz* dodał, iż Król Jmć Pruski pisał do Elektora Saskiego z podobnym oświadczeniem z powodu tey Ustawy Stanów Rzpltey. Zakończył tę konferencyą wyrażeniem osobistego ukontentowania swego z zlecenia danego sobie, które na teyże Konferencyi uskutecznił, i żądał, aby to oświadczenie Monarchy iego było doniesione Stanom Rzpltey. JW. Podkanclerzy Litewski upraszając JP. Hrabi *de Goltz*, aby wystawił Królowi Jmci Pruskiemu nayżywszą wdzięczność za tak poważne Sentymenta iego dla Polski, upewnił, iż nieodwłocznie doniesie Deputacya Stanom Rzpltey o tey uczynioney przez JP. Hrabię *de Goltz* Komunikacyi.

(Podpis) *Rybiński B. K. Chreptowicz Podkanc: W. X. Lit: Kazimierz Xże Sapieha G. A. Mars: Konf: W. X. Lit: Antoni Dzieduszycki Pisarz W. W. Litewskiego.*

Po długim takowych i wielu innych doniesień na tey sessyi czytaniu, Król Jmć do następującego dnia na Wtorek solwuje sessyą.

Sessya Seymowa 51sza dnia 27. Sierpnia we Wtorek.

JP. Marszałek seymowy w zagaieniu sessyi oświadcza po ukończonym czytaniu Relacyi, podnieść projekt przez JP. Miączyńskiego Lubel: podany.

JX. Biskup Chelmski: Pozwoliłycie N. S. na dniu wczorayszym łaskawego ucha na Relacyą Deputacyi, która gdy dla spóźnionej pory ukończoną bydz nie mogła; dozwołcie N. S. aby dziś przeczytaną została.

JP. Grodzicki Krak: za uproszeniem przez JX. Biskupa Chelm: i JP. Marsz: seym: czyta kontynuacyą relacyi powtarzając ostatnią na dniu wczorayszym konkluzyą, potym Traktat przez Ministra Pruskiego podany z poprawami JW. Ambassadora do łaski oddaie.

PROJEKT TRAKTATU

Do zawarcia między Najjaśnieyszym Królem Jmcią Pruskim, a Najjaśnieyszym Królem Jmcią i Rzeczpospolitą Polską.

W IMIE TRÓJCY PRZENAWSWIĘTSZY.

Niech będzie wiadomo komu należy. Wywrócenie Konstytucyi i Rządu wewnętrznego Rzpltey Polskiej przez nielegalną Rewolucyą 3go Maja 1791. zamieszania, które od tej nieszczęśliwej Epoki, kray niszczyć nieprzeštawały, i zatrważaiące szerzenie się w nim ducha szkodliwych innowacyi; zniewoliwszy N. Króla Jmci Pruskiego, i N. Imperatorowę Jmć wszech Rosyi do porozumienia się i zniesienia z sąsiedzkimi Mocarstwami, względem sposobow ochronienia swych Państw od bliskiego niebezpieczeństwa, iakim były zagrożane; rzeczony Król Jmć Pruski, i N. Imperatorowa Jmć wszech Rosyi, połączeni zgodnością wzajemną zdań i widoków, uznali, że inaczej zapobiedz złemu nie zdołaią, iak przez przyłączenie do swych respective Państw, kraioiw im przyległych, o swey statey i nieodmienney w tej mierze determinacyi Rząd Polski przez wspólną Deklaracyą podaną w Grodnie 9. Kwietnia ostatniego, uwiadomili; i odebrawszy hołd i przysięgę wierności od swych nowych poddanych, wezwali Naród Polski do zgromadzenia się na Seym, dla zagruntowania za przyiaźną ugodą ukła-

dów, które mają zapewnić trwałość stanu aktualnego rzeczy, i przyszłej egzystencji Rzpltej.

Tym końcem N. Król Jmć Pruski opatrzył zupełnym umocowaniem J.P. Henryka Ludwika de Buchholtz, swego tajnego Konsyliarza skarbowego, Pośta Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego u Dworu Polskiego, a Najas: Król Jmć i Rzeplta Polska wyznaczili i umocowali z swej strony: z Senatu NN. z Ministerium NN. z Stanu Rycerskiego NN. Którzy to Pełnomocnicy, tym sposobem należycie umocowani, okazawszy sobie wzajemne Plenipotencye, zgodzili się na Artykuły następujące:

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd przyjaźń i związek szczerzy i trwały między N. Królem Jmcią Pruskim, jego dziedzicami i następcami, i wszelkimi jego Państwami z iedney, a N. Królem Jmcią Polskim W. X. Lit: jego następcami, iako też Królestwem Polskim i W. X. Lit: z drugiey Strony, tek dalece, że strony kontraktujące dokładać będą największey bacności na utrzymanie między sobą dobrej zgody i związku wzajemnego, unikając tego wszystkiego, coby mogło naruszyć spokojność i pomyślność Państw obydwóch.

ARTYKUŁ II.

Ażeby zaś ugruntować te szczęśliwe systemma iedności i przyjaźni, na zasadzie tym trwalszey, osadzono za rzecz przyzwoitą i potrzebną oznaczyć i ustanowić granice, które oddzielać będą napotym wiecznymi czasy kraie N. Króla Jmci Pruskiego, i Królestwa Polskiego. Przeto N. Król Jmć Polski tak za siebie, iako też za swoich następców, studzież Stany Królestwa Polskiego i W. X. Lit: ustępuią przez niniejszy Traktat nieodzownie na wieczne czasy, i bez żadnego zwrotu, ani iakiegokolwiek bądź wyłączenia N. Królowi Jmci Pruskiemu, jego dziedzicom i sukcesorom oboiey płci, Woiewodztwa, Miasta i Powiaty, które tenże Król Jmć Pruski wziął w swoią possejsya na mocy Patentu swego pod datą 25. Marca roku bieżącego, i które są oznaczone niniejszym Traktatem w linii, poczynszy od granicy Szląskiej idąc o milę niżej Częstochowę, postępując w prawą do Pilicy, trochę niżej Koniecpola podług następnego zaboru, tam, gdzie wpada rzeczka Biała od Lelowa płynąca, idąc dalej wzdłuż Pilicą do Grotowic, ztamtąd prosta linią ku Sochaczewu, zostawiając Rawę na lewey ręce o puł milę Niemieckiey, i postępując aż o milę po za miasto Rawę, zwraca się wglętem prostym do małej rzeczki Skierniewki, inaczej Jeżówka zwaney, aż do mieysca, gdzie ta rzeczka łączy się z Bzurą, którą się idzie aż do

Wistly naprzeciw Wyszogroda, a od tego ostatniego miasta linia prosta aż do Działdowa formuje granicę: tym sposobem, iż brzeg prawy rzek Pilicy, Skierniewki, inaczej Jeżowka zwanej, i Bzury przy Polscze zostawicie, lewy zaś brzeg przy Państwie Pruskim, z zapewnieniem wolnego na nich spławu poddanym Państw oboyma, i nie będzie wolno żadney stronie takowych przedsiębrać robot, któreby mogły zwrócić bieg aktualny rzeczonych Rzek; w miejscach zaś, w którychby Kommissya demarkacyina zastała znaki graniczne zaietych possejsyi, inaczej oznaczone, nakaze ie przeniesć podług powyższego opisania duktu granicznego; tudzież N. Król Jmć i Rzplta Polska ustepują także miasta Gdańsk i Toruń, z ich respective territoriami. Nayias: Król Jmć Polski i Stany Korony Polskiej i W. X. Lit: odstepują N. Królowi Jmci Pruskiemu, jego dziedzicom i następcom, wszystkie kraie wzwyż wyrażone ze wszelka własnością, władza najwyższa i niepodległością, ze wszystkimi Miastami, Fortecami, Miasteczkami, Wsiami, ze wszystkimi Portami, brzegami, Rzekami, ze wszystkimi Poddanymi i Mieszkancami, uwalniając ich od holdu i przysięgi na wierność wykonaney Królowi Jmci i Koronie Polskiej, ze wszystkimi Prawami, tak co do Polityki i Cywilności, iako też i Duchowności, słowem: ze wszystkim tym, co należy do najwyższej władzy, przyrzekają najwyższym i najuroczystszym sposobem nie formować nigdy ani directe, ani indirecte pod iakimkolwiek bądź pretekstem, żadney pretenzysy o Kraie i Powiaty niniejszym Traktatem ustanowione. Obydwie Najiasnieysze strony kontraktujące obowiązują się wyznaczyć nieodwłocznie Kommissarzow z ie-dney i z drugiej strony, końcem ułożenia tego ważnego obiektu demarkacyi terażniejszych granic między Prusami, a Polską ze wszelka pilnością i dokładnością, tudzież, ażeby, zaspokoic po przyjacielsku spory, sprzeczki i zatargi, któreby mogły powstać z tego powodu między poddanymi wzajemnymi. Będą także w dalszym czasie wyznaczeni podobnie zobopólni Kommissarze, gdyby się zdarzył spór, tak względem samych granic, iako też z powodu zaprzeczeń praw granicznych wzajemnych poddanych.

ARTYKUŁ III.

Nawzajem Cefsyi od N. Króla Jmci Polskiego i Rzpltey niniejszym Traktatem uczynionych, N. Król Jmć Pruski zrzeka się najwyższym za siebie i swoich dziedzicow i następcom oboiey ptei wszelkich pretenzysy, które może teraz, lub mógłby w następnym czasie formować, bądź directe, bądź indirecte i pod iakimkolwiek bądź tytułem, denomina-

cyą, pretextem, lub umowa, tudzież w iakichkolwiek bądź okolicznościach, lub przypadkach, do iakieykolwiek bądź Prowincyi, lub do najmniejszey części ziemi, którą teraz Polska posiada. Nayias: Król Jmć Pruski zrzeka się równie posessyi i praw swoich do Dóbr Sereie i Taurogi z ich atynencyami w W. X. Lit: sytuowanych. Nadto obowiązue się utrzymować Polskę w stanie terażniejszyeh Posessyi i gwarantować one, iako też w samey rzeczy gwarantuie ninieyszym Artykułem, w sposób naywyrażniejszy i naybardziej obowiązujący całość i naywyższą władzę nad rzezonemi Posessyami aktualnemi, ze wszystkiemi z onych wypływaiacemi prawami.

ARTYKUŁ IV.

N. Król Jmć Polski podobnież za siebie, swoich następcow, tudzież Stany Królestwa Polskiego i W. X. Lit: zrzekaia się wiecznemi czasy w sposób nayuroczystszy wszystkich Praw i preten syi iakieykolwiek bądź natury i denominacyi, które z iakiegokolwiek bądź tytułu, pretextu i okoliczności mogłyby bydź formowane, tak do Kraidów Prowincyi i Powiatów, ich należności, Artykułem zgim ninieyszego Traktatu ustąpionych, tudzież N. Król Jmć i Rzplta Polska gwarantuią N. Królowi Jmci Pruskiemu i jego sukcesorom, nietylko Prowincye Artykułem zgim ninieyszego Traktatu teraz ustąpione, ale i te, które dawniey Prusom ustąpione były Traktatem w Warszawie dnia 18. 7bra 1775. Roku zaszłym.

ARTYKUŁ V.

Katolicy Rzymscy podobnie iak ci teyże Religii, którzy dawniey przeszli pod panowanie Pruskie, będą używać we wszystkich kraiach, ninieyszym Traktatem ustąpionych, wszelkich swoich Praw i własności w względzie cywilnym, a co do Religii zachowaną mieć będą takąż samę, iak dotąd wolność obchodzenia obrządkow Religii i karności in Statu quo z posiadaniem wszystkich Kościołow i Dóbr wszystkich kościelnych, tak iak ie dotąd posiadali. N. Król Jmć Pruski przyrzeka za siebie i swoich następcow, że nigdy nie zechce używać Praw Monarchicznych, z uszkodzeniem stanu aktualnego Religii w kraiach ninieyszym Traktatem pod jego panowanie przeszłych. Co się zaś tycze Kościołow i fundacyi pobożnych, które sytuowane będąc w iednym Państwie, mieliby iaką część funduszow swoich w drugim, Nayias: Stany kontraktuiące, ustępuiąc oneż sobie nawzajem z wszystkiemi Prawami, bądź quo ad spiritualia, bądź ad temporalia, z zachowaniem sobie wolności rozrządzenia onemiż, tak iednak, iżby rzeczzone fundusze natury swey nieodmie-

niały, i nie mogłyby być użyte, tylko iedynie na indemni-
zacye wzajemne Kościołów i zgromadzeń, któreby na tym
urządzeniu traciły, z ostrzeżeniem oznaczenia w Artyku-
łach osobnych terminu, do którego używanie intrat rzecz-
nych Kościołów i zgromadzeń wzajemnie trwać ma podług
aktualnego stanu, bez uszkodzenia Prawa dożywocia Posse-
sorów i ich Koadjutorów terażniejszych, wyłączając iednak
zaraz fundusze Biskupstwa Poznańskiego w Polsce pozosta-
łe, które pod urządzenie Rzpltej przechodzą dla ustanowie-
nia z nich intrat nowemu Biskupstwu Warszawskiemu.

ARTYKUŁ VI.

Nayias: Król Jmć Pruski pragnąc przykładać się do
spokojności Rzpltej ile od niego zależyć może, chce nale-
żeć, iezeliby o to od Narodu był rekwirowanym, do za-
gwarantowania tych Konstytucyi, które na Seymie teraz w
Grodnie zgromadzonym ustanowione będą.

ARTYKUŁ VII.

Wszystkie konwencye osobne, które mogą byćż po-
niej zawarte, czyli to względem handlu obydwóch Narodów,
czyli w innych iakich szczególnych obiektach, będą równie
miały takż moc i wagę, iak gdyby słowo w słowo w ni-
niejszy Traktat wpisane były, a przedsiębiorąc zawieranie
nowych układów handlowych, Nayiasniejszy strony kontra-
ktujące obowiązują się brać za zasadę wzajemną opłatę po
dwa od śła, tak co do Śła, importacyi, exportacyi, iako i
tranzytu, tudzież przyjąć prawidła nayumiarkowańsze w u-
kładzie Taryffy przez Kommissyą obustronną mającą nieod-
włócznie byćż ustanowioną. Nayias: Król Jmć i Rzeplta
Polska zastrzegają sobie wolność używania medyacyi Nayias:
Imperatorowej Jmci wszech Rosyi we wszelkich trudno-
ściach, któreby wciągu negocyacyi Traktatu handlowego
wyniknąć mogły.

ARTYKUŁ VIII.

Nayiasniejszy strony obydwie kontraktujące, zgodziły
się ieszcze na odnowienie i potwierdzenie w naydoskonalszey
formie Traktatu między niemi zawartego w Warszawie dnia
18. Września 1773. R- w tym, co nieubliża opisom i ukła-
dom Traktatu niniejszego, i aby opisy w Artykułach oso-
bnych rzeczonego Traktatu 1773. nieczyniły w niczym za-
wady przyszłym warunkom w Artykułach osobnych tera-
źniejszego Traktatu.

ARTYKUŁ IX.

Niniejszy Traktat będzie Ratyfikowany przez Nayias:
Króla Jmci Pruskiego z iedney, a Nayias: Króla Jmci i
Rzplte Polską z drugiey strony, w przeciągu 6ciu tygodni,

rachuiąc od dnia podpisania, lub też przedzey, jeżeli to być może, potym zaś będzie wciągnięty do Konstytucyi Seymu teraźniejszego. Obie Najjaśniejsze strony kontraktujące obowiązują się żądać od N. Imperatorowej Jmci wszech Rosyi gwarancyi Traktatu teraźniejszego.

Dla większey zaś wiary My Pełnomocnicy i Kommissarze szczególnie do tego Traktatu wyznaczeni i umocowani, takowy podpisaliśmy, i rodowitemi pieczęciami naszymi stwierdziliśmy.

Dan w Grodnie dnia Mca 1793. Roku.

Po przeczytaniu którego JP. Marcz: seym: daie głos JP. Podhorskiemu Wołyń:

Po długim sporze o głos z JP. Podhorskim, który go odstąpił,

JP. Szydłowski Płocki: Widziemy już Przezacne Stany z tey Relacyi Deputacyiney, wyznaczoney do traktowania z Królem Jmci Pruskim, także skutki, iakie przed ratyfikacyą Traktatu zabornego na nas wymuszono, mieliśmy, i mamy z Rosyą. Pó odbytey tey formalności wypadłaby druga, iżby ktoś z SJWW. Seymujących, oświadczyłszy teatralnie żal swóy, nad zgubą Oyczyzny, i zwałowszy upadek iey na zesztły Seym rewolucyiny, podałby Projekt nakazujący Delegacyi podpisać także z Królem Jmci Pruskim traktat, iaki mu oplaciwszy podyktował iego Minister. Zapobiegając takowemu podstępowi, protestuję się najsolenniey przeciw każdemu z SJWW. Posłów, któryby takowy śmiał podać, i prosić go będe z sobą pod łaskę, iako zadający mu oczewiste złamanie przysięgi związku Konfederacyi Targowickiey. Niech Najjaś. Stany ginę od przemocy, niech mówię z woli i wyroku waszego spadnie moja głowa, albo niech padnie głowa iednego, z tey większości zkonfederowaney na zgubę Oyczyzny. T w tey to determinacyi którą dla ratunku moiey ukochaney móm Oyczyzny, oświadczam się przed Bogiem, W. K. Miał i wami aala Publiczności iż nie ustąpię sadu, któryby taką z seymujących podać miał na wspól braci swoich niewola, ani żaden przymus i gwałt przed wami wyexkuzować nie zdola, bo nie masz tey przemocy, któraby go tak daleko poprowadzić mogła, i same tylko zdradziectwo i przekupstwo.

taki z zanadru cerograf na ziomkow swych podać mu za-
leca. *T w tey to determinacyi nie odstępnie trwając, podają*
Proiekt, i o przeczytanie onego upraszam.

Czyta JP. Sekretarz seym: *proiekt następuiący:*

*Deklaracya względem Negocyacyi z Posłem
Pruskim.*

Gdy z Protokółu odbytych Konferencyi Deputacyi naszej
z Posłem Pruskim, podpisami obydwóch stron Konferuujących
stwierdzonego przekonywamy się, że tenże Posel Pruski nie-
chce wiedzieć o żadnych dawniejszych między Polską i Pru-
sami zawartych Traktatach, nie dotrzymując nawet naj-
późniejszych, iednego w Roku 1773. Przemocą na Rzeczy-
pospolitey wymuszzonego. Drugiego zaś w Roku 1790. przez
samego Króla Gmci Pruskiego proponowanego, i dobro-
wolnie zawartego;

Przeto My Król ze zgodą Seymujących Stanow Skon-
federowanych Rzpltey; zalecamy Deputacyi naszej, do kon-
ferencyi z Posłem Pruskim umocowanej: ażeby takowych
konferencyi zupełnie zaprzestala. A przed Bogiem i świa-
tem protestuujemy się, że uciśnieni zewsząd przemocą, i mil-
czeniem na gwałt niesłychany; który się w orzech całej Eu-
ropy na nas dopelna; nie możemy się spodziewać lepszego
losu z takich Traktatów, o których w samym traktowaniu
przekonywamy się, że dotrzymanemi nie będą, i nie są.

Po przeczytaniu cała prawie Izba na przyjęcie one-
go zgadza się. Wielu Posłów równaż determinacyą
w głosie przez JP. Szydłowskiego oświadczoną zarę-
czając i prosząc, aby JP. Marsz: Seymowy o zgo-
dę na ten Proiekt zapytał. — Po długim oporze za-
pytuje JP. Marszałek Seym: o zgodę na Proiekt JP.
Szydłowskiego. Wielość głosów oświadcza zgodne przy-
jęcie, JP. Miączyński i Zaleski Lubelski żądają delibe-
racji.

JP. Krasnodebski Liwski: To mówię naysawniej, iak
iedynasty już dzień przemiła, iak na całe życie gorzko nam
pamiętna ratyfikacya zabranego gwałtem od Moskwy krain
nastąpiła, przeciwny którey byłem protestuie się: iak w ten

Sam dzień wyszło prawem Seymu naszego zalecenie *GW.* Kanclerzom Narodowym, aby dopominali się ewakuacji woyska obcego, też ratyfikacją przemocą utrzymującego, tak do dzisiejszy dnia nie uzyskujemy tego przyjaźnego ustąpienia, a którym nas ludząc często bywało zaręczone, iż do pozostałego jeszcze kraiku małego naszego od wszelkich zdarzeń uciążliwości staną się dalekimi, przeto żądam z miejsca mego nie odwołanego uskutecznienia, aby ta grzeczność w nieustannej ode wsi do wsi wizycie, całe nam obywatelom nie przyjemna rozciągać się dłużej łaskawie zaprzestała, raczą *GW.* Kanclerze, o odpowiedź na ewakuację iako od *GW.* Ambasadora odebrali nas zapewnić, o co upraszam.

JP. Plater Podkancl: Lit: oświadcza, iż podana została przez Kanclerzów w tym celu Nota JP. Ambasadrowi, którą wraz z odpowiedzią na nią oddaie do Łaski. (Te obie Noty znajdują się w Dodatku)

Czyta Sekretarz Seymowy najprzód notę Kanclerzów d. 22. Sierpnia podaną, po niej notę Ambasadora odpowiednią d. 23. Sierpnia z oświadczeniem, iż woyska Rosyjskie były destynowane do wyścia z Kraiów Rzpltey, lecz późniony Traktat 22. Lipca i negocyacyi Pruskiej przewłoka, stały się przyczyną tej odmiany, okazując potrzebę zatrzymania tegoż woyska, pokąd dogodna Konstytucya i rząd spokojność w kraiu zapewniający, iakie udzielać iest przedsięwzięciem Najias: Imperatorowej, nie zostaną uzupełnione, iednak o żądaniu takowym JP. Ambador doniesć N. Imperatorowej przyrzeka.

JP. Karcki Płocki w głosie swoim przedstawiając smutny stan Oyczyzny wspomniał, iż prawdzą się słowa J. K. Mci, iak powszechna powieść niesie, iż gdyby taki kawał ziemi iak kapeluszem zakryć, miał zostać, Królem iednak bydź nie przestanie. Na to zaczęto wołać o sąd.

Król Jmśc; Nie godzi się przypominać nikomu, a dopiero Królowi tego, czego nigdy nie mówił. To iasno mówię, i z tym się oświadczam. Chcę temu wierzyć, że mylne donieszenia utworzyły w umysle mówiącego te wraże-

nia. a żatym proszę, aby to zostało umorzonym, i o Sąd nie wolam. Gdy jednak JP. Miączyński, i inni o Sąd wołać nie przestawali. — Król Jmśc: Oświadczam dziękczynienie obśtaiaćym przy prerogatywie moiej, i prześtaiać mōuic o tym, zwracam się do materji i do żadań Proiektu JP. Miączyńskiego Lubelskiego.

JP. Szydlowski Płocki, domaga się, aby JP. Marszałek Sejm: prośił J. K. Mci o dozwołenie ucałowania ręki. Co gdy dopełnionym zostało, czyta JP. Sekretarz Sejm: Proiekt JP. Miączyńskiego: Zalecenia Ministrom pacis O. N. ułożenia Listy cywilney.

JP. Krasnodebski Liwski podaje do tego Proiekt skafłowania a 1. 7bris podatku skurowego, który miał iako dodatek do czytanego Proiektu być uważany, iżby przy ułożeniu Listy cywilney dochody ztego zrzodła wchodzące nie były liczone, lecz po niektórych zaśtanowieniach się, proiekt ten przez Autora, za oddzielny proiekt uznany, i w deliberacyą wzięty został, innych wiele uwag, odmian i dodatkow do Proiektu JP. Miączyńskiego było czynionych, lecz podwu krotnym przełożeniu J. K. Mci i wzajemnych przez Posłow i Senat: uwagach, Proiekt ten iak był podany, przez trzykrotne iednomyśłney zgody oświadczenie w Prawo zamieniony został. (Obacz w Dodatku pod tytułem: Zalecenie WW. Ministrom Pacis O. N.)

Król Jegomość: Sessyą na dzień następujący na godziną 4. po południu salwować kazał.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Z Londynu dnia 15. Sierpnia. Prorogowane iest Parlamentu rozpoczecie do dnia 29. Października. Admirał Howe napadł na eskadrę Francuzką skladaiaćą się z 17. okrętów niedaleko wyspy Belleisle, ale do bitwy nie przyszło, Francuzi cofnęli się do Portu Brest.

Vice-Admirał Francuzki *Morand de Galles*, który pod Admirała *Suffrena* kommandą niegdyś zostawał w Indyach Wschodnich, biegłość swą w sztuce marynarskiej i ostrożność wielką okazał.

Wyprawa do wyspy *Martyniki* pod kommandą Generała Majora *Bruce* nie udała się woysku naszemu, z przyczyny, że Royaliści na tej wyspie zostający, którzy nam pomoc mieli, skłócili się, z sobą, i jedni do drugich strzelali, flotta zatem nasza musiała cofnąć się na wysokość morską.

Pismo nazwane *le Times* donosi, iż *Filip Egalité* uwolniony jest od śmierci w *Marsylii*, ale zawsze tam pod strażą zostaje, ponieważ w obawie są, w przypadku dopuszczenia wrócić się mu do Paryża, gdyby nie powstało ztąd jakie tam nowe zamieszanie. *Xże de Conty*, i *Mad: de Bourbon* zostać chcą w *Marsylii*.

BELGIUM.

Z *Bruxelli* d. 16. Sierpnia. Kwaterę Generalną *Xże de Cobourg* ma dotych czas w *Herin* blisko *Valenciennes*. Woysko Francuzkie za przybyciem tu z pod *Moguncyi* Generała *Houchard* zaczyna wracać się do porządku. Kuryer od *Xcia de Cobourg* tu przyślany donosi, iż niebezpieczeństwo, w którym nieszczęśliwa zostaje Królowa, wszystkie odmieniło tego Generała układy. Zamiast debywania *Fortec* poblizszych, które miały być oblężeniem ściśnione, z częścią sprzymierzonego woyska prosto do Paryża chce maszerować, aby oswobodzić, iesliby można, Królowę. Uformowana jest pierwsza Straż pod kommandą *Xcia d'Tork* złożona z 50. tysięcy ludzi prawie wszystkich kawaleryi. Sam *Xże* z 40,000. tyliacami maszeruje. Reszta Woyska formować będzie korpus obserwacyjne dla zastępowania tyłu od nieprzyjaciół.

Uprzedził *Xże de Cobourg* wkroczenie swoje wgląd Francyi wydaną proklamacyą, w której oznajmuje *Konwencyi*, że iesli najmnieysza krzywda stanie

się Królowey, albo iey Familii, gdzie tylko przybędzie, ogniem i mieczem wszystkie miejsca burzyć, a mieszkańców bez braku wycinać każe.

Z *Beuvry* w Prowincyi Francuzkiej Pikardyi między *Peronne* i *Roye*, o 3. mile od ostatniego z tych miast, gdzie Xże d'*Tork* Generalną swą założył kwaterę dnia 12. Augusta.

Po śpiesznym nader marszu przybyliśmy tu wczoray. Porzuciwszy stanowisko *Cezar*, szliśmy śródkiem 4rech obronnych Miast, a przeprawivszy się przez Rzekę *la Somme* między *Peronne* i *St Quentin*, na tym stanęliśmy miejscu. Nie daley ztąd, iak 28. mil od Paryża. Mamy 30. tysięcy naywięcey Kawaleryi pod kommendą Xcia d'*Tork*, i formujemy Awantgardę wielkiego woyska—maszeruiemy daley—

Z *Cyvoing* d. 17. Sierpnia. Xże d'*Tork* z woyskiem Angielskim, Hannowerskim, Hessen, i Cesar skim od 15. do 30.000. stojącym pod kommendą Generała *Knobelsdorfa* przez *Turcoing* ku *Dunkierce* pomaszerować miał dla oblężenia tego ostatniego stanowiska, którego port wielkiej wagi jest dla mocarstw skombinowanych. Słychać że ten plan odmieniony

D A N I A.

Z *Kopenhagi* d. 17. Sierpnia. Część Flotty Rosyjskiej, która pod Admiralem *Kruse* na Północne morze żeglugę przedsięwzięła, dla wiatrów przeciwnych przymuszona została nazad powrócić. Dnia 15. przy *Kronenburg* kotwice zarzuciła.

F R A N C Y A.

Z *Paryża* dnia 12. Sierpnia. Dotąd Królowey proces nie rozpoczęty. Zbiera się codziennie lud mnogiemi tłumami przed pałac Narodowy w mniemaniu, że ta nieszczęśliwa Pani lada moment stawiona przed sądem będzie. Przed więzieniem *Conciergerie*, gdzie zamknięta, dwie armaty wyręchtowano.

Do więzienia *du Temple* dla strzeżenia tam osadzonych więźniów 4ch tylko Muncypalnych co 24. godziny innych wysyłaia. *Pugilares*, o który tak

uślnie dopraszała się Królowa, oddany jest, i służąca iej przydana. Dnia 2. Sierpnia o 6. godzinie prosiła kawy. Pytała sługę czarney ma? czyli z mlekiem przynieść? żądała czarney. Rzecz Królowa: Kawa ta lepszy ma smak, niżli mi dawano w *Temple*. Będę miała przynajmniej tę pociechę, że z tobą pogadam. Rozmowa moja nie uczyni żadney rozrywki WPani, bo nieznam się na interesach politycznych, rzecz służebna. Ani ja, odpowie Królowa.

Cordelierowie z największym wrzaskiem wołają, aby Królowa rychley sądzona była.

H O L L A N D Y A.

Z *Hagi* dnia 11. Sierpnia. Stany *Hollenderskie* odebrały wiadomość, iż osada *Hollenderska* na wyspie *St Martin* w zachodniej Indyi, fortecę należącą do Francuzów, opanowała, i że Francuzi na wierność naszej Rzpltey wykonali przyśięgę. Francuzi kapitulacyą sami ułożyli z 8. artykułów. Ostatni ten był: że nieprzyjaciele porządku, i zprzymierzeńcy ateizmu, na rozkaz Gubernatora *Hollenderskiego* Pana de *Rynk*, mają być wygnani.

N I E M C Y.

Z *Wieżnia* dnia 14. Sierpnia. Dnia 5. t. m. Baron *Lehrbach* przeszły Posel u Dworu *Bawarskiego*, wyflany jest do Króla *Pruskiego*. Według powieści, na to Poselstwo jest wyprawiony w interesach wielkiej wagi, i przez długi czas na nim trwać będzie.

Według ostatnich wiadomości z *Sabaudyi*, liczba nieprzyjaciół zmniejszyła się, i część woyska *Francuzkiego* ku stronom *Lugdun* pomałzerowała; forpoczty *Austryackie* bez najmniejszego oporu daley poszły, i opanowały niektóre miejsca w *Sabaudyi* przez nieprzyjaciół porzucone.

W Hrabstwie *Nizza* także Francuzi niektóre miejsca porzucili, czego przyczyny zgadnąć nie można.

KORRESPONDENTA KRAJOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*We Wtorek dnia 3. Września 1793. Roku.*

Z Grodna. — NOTA do S^{JP}. Ambassadora Rossyjskiego względem ewakuacyi woysk.

Niżey podpisani, odebrawszy zlecenie od Najjaśniejszego Króla Jmci i Najjaśniejszych Stanów Skonfederowanych Rzplitey na Seym Zgromadzonych; ażeby rekwirowali JW. Posła W. Rossyjskiego, o ewakuacyą Woysk Nayiaśn: Imperatorowey całej Rosyi z Kraiu Rzplitey, gdy już zamiana Ratyfikacyi Traktatu świeżo zapadłego, uskutecznioną została. Spieszą się zatem, przenieść do niego prozbę ową, gruntującą się na sprawiedliwości i sentymentach ludzkości Nayiaśniejzey Jeg. Monarchini, a nie wchodząc w załośnie wyszczególnienie nieszczęść, które przyciskają mieszkańców Prowincyi wszystkich Rzplitey, przez przytomność woyska obcego, tak licznego, którego wyżywienie przechodzi ich siły, nie będąc sami w stanie utrzymania siebie, niechcąc oraz wystawiać zaśmuczający obraz losu oplakanego, który ich czeka, gdyby bytność woyska obcego, miała być ieszcze przedłużona, składają iedynie całe swe zaufanie w stałności i w obietnicach JW. Posła W. które się stosowały do tego obiektu, wtedy, kiedy chodziło o polepszenie losu całego Narodu przez Traktat wspomniony, i o przyspieszenie tego tak zbawiennego urządzenia przez Ratyfikacyą; i spodziewają się, iż zechce wydać swe rozkazy, aby ewakuacya wspomniona iako nayprędzey nastąpiła. **W Grodnie Dnia 22. Sierpnia 1793.**

(podpis) *Antoni Xze Sułkowski Kancl: W. Kor:*

Kazimierz Hr: Plater Podkancl: W. X. Lit:

ODPOWIEDZ

Na też Notę JP. Ambassadora Rosyjskiego:

Odebrawszy Notę od SJWW. Kanclerzów sobie podaną pod datą 22. Augusta zawierającą życzenia SJK. Mci i Nayias: Standów pod zwiazkiem Konfederacyi w Seymie zgromadzonych, ażeby Woyska Nayias: Imper: Szejmci z Polski iak nayrychley wyjść mogły, z przyczyny zachodzącej w niektórych mieyscach trudności w dostarczaniu furazdów, Niżey prdpisany Posel wielki Petnomocny N. Imper: wszech Rosyi ma honor odpowiedzieć, iż przeświadczoneym jest, że część woyska tego jużby była miała rozkaz ruszenia się ku granicom Rosyjskim, o czym przeświadczaiać urządzenie względem uprowidowania Magazyndów tylko do 1. 7bra następującego, lecz, że zwłoka niespodziana w ukończeniu tak Traktatu $\frac{1}{2}$. Julii. iako też Traktatu Pruskiego, którego negocyacya trwa dotąd, mimo usiłowań niżey podpisanego do przyspieszenia iey końca, przyczyniła się do przedłużenia bytności woysk Nayiasn: Imper: w Kraiach Rzplitey, nie będących ieszcze w tey spokoyności, którey przywrócenie N. Imperatorowa oświadczyła być swoim zamiarem; ta zaś być nie może, tylko skutkiem usilnych starań Nayias: Standów o utworzenie Konstytucyi zdolney do utrzymania nadal ten szczęśliwy pokoy, który tak mocno interessuje przyiazne i życzliwe Nayias: Imper: dla Polski sentymenta.

Niżey podpisany nieomieszka przesłać Monarchini swoiey przez pierwszego Kuryera żądania Nayias: Standów, i daną przez siebie odpowiedź, iaką mniemał być przyzwontą, donosząc równie o stanie aktualnym Negocyacyi Pruskiey.

W Grodnie $\frac{15}{14}$. Augusta 1793.

(podpis) Jakob de Sievers.

KONSTYTUCYE ZAPADŁE.

Zalecenie Kommissyom Skarbowym Oboyg
Narodów.

Nim Etat woyska proiectjvè przez WW. Hetmanów i W. Regimentarza W. Koronnego ułożyć się mający, w

Prawo zamienionym zostanie; Kommissye Skarbowe O. N. w opłacie à prima Septembris Anni Currentis Sztabów Generalnych i Kommissyow woyskowych, czwartą część każdego respective należytości wstrzymywać mają, dotąd, póki systemma nowego rządu, a wnim opłaty takowu Prawem postanowione nie zostaną. Też samą proporcją w opłatach List Cywilnych od pierwszego Septembra następnie przypadających, a Prawem determinowanych Kommissye O. N. zachowają, Excypując Ministrow Naszych do Dworów Zagranicznych wyznaczonych, tudzież w Departamencie Interressow zagranicznych pracujących równie iako Subalternow Magistratur Kraiowych i Inwalidów.

Zalecenie WW. Hetmanom W. X. Lit: i Regimentarzowi generalnemu Koronnemu.

Gdy okoliczności nieszczęśliwe koniecznie wyciągają nowego urzadzienia Etatu woyska O. N. Zalecamy WW. Hetmanom O. N. i Regimentarzowi woysk Koronnych miejsce Hetmanów Koronnych zastępującemu, aby Etaty woysk O. N. respective do własney potrzeby i sposobności dochodów następujący nad sposobność opłaty też woyska długów Rzpltey nie pomnażały.

Zalecenie Ur. Marszałkowi Seymowemu.

My Król za zgodą Seymujących Skonfederowanych Stanów, zalecamy Ur: Marszałkowi Seymowemu, aby wota Stanów Seymujących w turnowaniu na terażnieyszym Seymie odbyte, i odbyć się mogące, wraz z Listą w Turnowaniach używaną, do Akt Ziemiańskich Grodzieńskich przez Oblatę wnieść Ur: Sekretarzowi Seymowemu zalecił, warując aby napotym in Turno tak Senator, Minister i Posel zdanie swoje oświadczył, i Decyzją dal.

Zalecenie WW. Ministrom Pacis O. N.

Gdy już daliśmy zlecenie WW. Ministrom Belli arregulowania Etatu woyskowego do stanu terażnieyszego Rzpltey, i sposobności dochodów Kraiowych; Przeto równie zlecamy WW. Ministrom Pacis O. N. iżby stan Skarbow O. N.

w pieniężnych i niezawodnych dochodach, obrachowawszy, ro-
zienie wydatki Listy Cywilney do tychże dochodów stosownie,
projectivè zregulowali, i sam do approbaty przynieśli,
postępując w tym z taką rozważą, iżby nad sposobność Skar-
bow, taż Lista Civilna stanu Rzpłtey nie ciążyła.

Z Warszawy dnia 5. Września. Dnia wczorajsze-
go zisniali się na Kommissyą Teperowską JPP. nie-
którzy Kommissarze, którzy gdy kompletu nie było,
po naradzeniu się, odłożyli sessyą do dnia 7. Paź-
dziernika.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 12. Sierpnia. Municypalność z
Dij-n przysłała do Paryża pismo, w którym Emi-
granci w Departamentach proszą u Konwencyi, aby
ogłosiła powszechną amnestyą, gdyż 30,000. Mal-
kontentow wracając się na łono Ojczyzny dla bro-
nienia wolności Rpltey, przyjmują Konstytucyą.

Wczora rozleciały się po Paryżu wieści, że sio-
stra Ludwika Elżbieta do więzienia *Conciergerie*, a
Królowa przeprowadzona jest do *Temple*, obie te po-
głoski są fałszywe.

Custine d. 5. t. m. prowadzony był pod mocnym
konwojem do swego domu, aby w przytomności ie-
go papiery odpieczętowano. Zkąd znowu do *Opactwa*
pod wartą powrócił. Garat Minister wewnętrznych
interesow złożył swój urząd. Następcą jego mia-
nują *Hoberta*, który autorem jest pisma pod tytułem:
Oyciec Duchesne.

Wielu znowu cudzoziemcow pobrano do więzienia,
którzy mówili za 30. Deputowanemi w areszcie bę-
dącemi. Rachują teraz w Paryżu więźniow ogółem
1571.

Kommunalność Paryża stawia się przed Konwencyą
Narodową, radząc, aby ogółem cały lud kto tylko
zdolny, do broni, na granice pałnocnego wojska
spieszył. *Condé* i *Kalenizmes* już są w ręku nieprzy-

łacielskich, rzecz Deputacya, Kamerak nie jest w stanie obrony. Droga już prawie aż do Paryża wojskom przeciwnym otwarta. Nie czas namyslać się i wielomówność walczyć, trzeba całą siłą bić się. Niech Francuzi Roku 1789. wspomną sobie na sławne owe dni *Marathonu* i *Thermopylow*.

Zaciąg jest wielki żołnierza we wszystkich sekcjach, każdy zdolny do boju powinien iść na wojnę. Losem będą wyciągani, aby z do wojska szli pełnego, gdy się trzeci w domu zstanie, Miasto Paryż 40. tysięcy ma dostawić, a *Departementa de Seine i Oise* tyleż rekruta. Oboz ten pod *Soisson* formowany będzie. Fortece *St. Quentin* i *Amiens* wzmocnione będą wielką Artylleryą i Garnizonami. Twierdzą, że do dnia 20. t. m. cała Francya będzie pod bronią.

U Piekarzow codziennie się większe wzmagają tumulty. Na nicozemny chleb skarga i wołanie powszechne. Niewiaſty do Komunalności przychodzą z wielkim hałasem, naywięcej skarg zanosząc przeciwko Prokuratorowi *Chaulnet* i przeciw Subalternie *Real*, których iak nayrychley pod guillotyną chcą widzieć. Codziennie dodają przekupniom 1200. worow mąki. Piekarze przysięgają, że z *Corbeil* tysiąc dwieście nie dowieziono miar. Kommunalni wyznaczili Kommissarzow dla uśmierzenia burzących się złąd umysłów.

Piszą z Prowancyi, że Marsylczycy z *Awinionu* 200. obywatelow zabranych w niewolę, zaprowadzili do swoich Fortec, między innemi sławnego *Pisarsza Dziennikow* nazwiskiem *Tournal*, którego w Paryżu zamieszania miał bydz sprawcą.

Miasto *Lugdun* jeszcze się nie uspokoiło. *Duboi Cran* chce z Wojskiem szturmować do murów. A *Lugdunczycy* gotują się do silnego odporu. Pod bronią 6000. mają ludzi młodych dobrze uzbroionych. Spodziewają się jednak, że przyjdzie do ugody.

General *Sepher* na czele wojska Rzpłtey dnia 2. Aug: wszedł do Miasta *Caen*, opanował zamek *Royalistów*, i zabrał 87. armat.

(General ten rodem jest Niemiec, przedtym był Krawcem) Konwencya Narodowa dekretuje, aby wszyscy na urzędach w *Caen* zostający zrzućeni byli. Zamek ma być zburzony, a na rynku szubienica postawiona będzie, do której nazwiska Deputowanych zdrajców Ojczyzny przybite zostaną. Towarzystwo zwane *des Carcots* w *Caen* ma być rozproszone. (Zowią tym imieniem najniższą w Norman dyi ludu klasę.)

Na doniesienie obywatela *Barerre*, iż wiele mężczyzn przebrawszy się w sioły niewieści, u piekarzów gwałt wielki i hałasy czynili, oraz że wiele fałszywych okazało się w Paryżu runtów; Dwa stanęły Dekreta. Poimany każdy w pośród zgry zmyślnego patrolu, albo po niewieściu przestroiony, śmiercią karany będzie.

Garnier wnosi do Konwencyi Narodowej prośbę, aby *Pitt* Minister W. Brytannii był ogłoszony zdrajcą ludzkości, (*Traître a l'humanité*.) i aby każdy Obywatel świata upoważniony został dekretem Konwencyi Narod: zabić go iako nieprzyjaciela ludzkości. (szemranie na to) *Cambon* odzywa się, iż nieprzyjacieli, aby Narod, który przez Filozofii prawidła chce się odrodzić, miał upoważniać zabójstwo. Prosi Konwencyi, aby przez Dekret swoy, ludu Francuzkiego imieniem ogłosiła, że *Pitt* nieprzyjacielem jest ludzkości. Ogłoszono to przez dekret w pośród największych oklasków.

W 592. kantonach, z których się Rzpłta składa, Konstytucya jest przyjęta, oprócz *Commune de Jura*, i *de St Tonnant* w Bretannii.

Gdy radzono Królowey, aby pisała do Xcia *Cobourg* lub do Cesarza, iżby woyska zprzymierzone wyciągnęły z kraiu Francuzkiego, iak upewniaią, taką dała odpowiedź: Pozwolicie mi raczey pisać do mych krewnych z prośbą, iżby z woyskiem swym do Paryża maszerowali, dla zemśczenia się śmierci Męża mego, i dla ukarania naysprawiedliwey zabójców.

Madame Elżbieta i Córka Królowey prosiły Kommissarzów *du Temple*, ażeby je do *Conciergerie* przeprowadzono, dla uczynienia ulgi w samotności straconey Królowey.

Niektóre odmienne doniesienia względem uroczystości w Paryżu dnia 10. Sierpnia odprawionej tu się kładą.

Cośmy wyłożyli w przeszłej Korrespondencyi, to było z *Gazety Bipontskiej*, teraz kładniemy z *Hamburskich gazet*, które nie 86. iak *Bipontska*, ale 88. Departamentow kładą za każdym tey uroczystości wspomnieniem. — 1mo. Fontanna na placu Bastylli w pośrzed zwalisk zwała się *Fontanna odrodzenia*, reprezentowana przez Naturę pod figurą niewiasty. Z obfitych iey piersi, które wyciskała rękoma, wytryskały czyste i obfite zdroje. Prezydent Konwen: *Herrault de Sechelles* iszy skropił ziemię wolności to wodą nakształt libacyi i sam się iey napił, a za nim inni. 2do. W czasie tey uroczystości Belgowie, którzy do Francyi uszli, ciągnęli za sobą wielkiego orła z bronzu. Odeffany był potym do ludwisarni, aby z niego armata była zrobiona. — 3tio. O godzinie 10. wieczorem feierwerk zapalono, gdzie widzieć się dały guilotyny, głowy na pikach, czapki wolności, wstęgi troykolorowe &c. — 4to. Illuminacyi domow nie było tego dnia w Paryżu, aby niepodrożyć łoju i oliwy.

R O S S Y A.

Z *Peterzburga* d. 28. *Lipca*. Wyszedł tu ukaz od Imperatorowey Jeymci nakazujący obchodzenie festynu dziękczynienia Panu Bogu za pokoy i nowo zdobyte Prowincye na dzień 2. Września (podług nowego kalendarza d. 13.) przeznaczone.

Wyszedł z druku Numer 24ty Zbioru *Mów seymowych*, w którym znaydują się *Głosy* *JPP.* 1mo *Zaleskiego Lubelskiego*. 2do. *Skarżyńskiego Łomżyńskiego*, dnia 2. *Lipca* miane. Ten Numer po groszy 12.

D O N I E S I E N I A.

U *Pana Nahke* w tutejszym *S.skim Porcellanowym Magazynie*, nadeszła znowu w cale świeża prawdziwa:

Woda Pirmontska, butelka Blanns, z kwarty trzymająca, po złt: 8.	
Woda Egierska, butelka kammienna z cynową szrubą z kwarty trzymająca, po Złotych 10.	
Woda Spaska - - - - - Butelka po Zł: - - 7.	
Woda Altwaser - - - - - Butelka po Zł: - - 6.	
Woda Gorzka Seydszycka - - - Butelka po Zł: - - 6.	
Woda Selcerska - - - - - Butelka po Zł: - - 5.	

Niżej podpisany zamyslał tylko jeszcze 8 dni tu bawić rekomeńdując się jeszcze raz osobom tym którzy potrzebują maszyny dla Ruptur i na inne kalektwa służące w następującej cenie. Machina do Ruptur na prawey i na lewey stronie Czerwony Złoty 1 Ditto Czer: 1 i Zł: 1² Ditto z Asperalem i resorą otworzyć i zamknąć Czer: Zł: 1 i Zł: 1² Z Gummi Elastyckiey Czer: Zł: 3 Podwoyna Maszyna do Ruptur Czer: Zł: 1 i Zł: 6 Ditto z Asperalem i resorą otworzyć i zamknąć Czer: Zł: 2 Ditto z Gumy Elastyckiey Czer: Zł: 4 Bndka pępkowa Czer: Zł: 1 i Zł: 12 Ditto Czer: Zł: 3 Ditto z Gumy Elastyckiey Czer: Zł: 4 Seręga Czer: Zł: 2 i Zł: 6 Maszyna do odciągania pokarmu Czer: Zł: 1

Ponieważ miejsce jest bardzo szczupłe do wyrażenia tu wszystkich Artykułów, upraszam więc dać mi honor w stancyi mojej gdzie się będzie można dowiedzieć o cenie wszystkich Maszyn i Instrumentów. Jeżeliby się zaś miały Osoby znajdować, któreby u mnie być niemogły, upraszam tylko o przysłanie mi miary, i oraz rozkazać mi opowiedzieć czyli po prawey lub po lewey stronie jest, Czyli Ruptura pojedyncza lub podwoyna, i za którą cenę kto będzie chciał przesłać mi to wszystko oznaymić, zostać miie można zrana od 8 do 12 po południu od 2 do 6 godziny Stancya moja jest w Palacu JP. Delfusa na długiej Ulicy zwanej Hotel d'Anglerere pod Numerem 545.

Wolschn Brond i Meihami w Londynie.

Aukcyja Szlify Bryliantami kameryzowanej i Zausznice takżo Bryliantowych, odprawiać się będzie urzędownie dnia 5. Mca Sebtembra R. 1793. o trzeciej godzinie po południu w kamienicy Szli Maryańskiego na 3. Jerskiej ulicy. Szlifa taxowana Czerw: Złt: 1700. Zausznice Cze: Zł: 670.

W Księgarni na Przedmieściu Krakowskim wedle Zamku u F. C. Netto znajdują się: nowa Książka pod Tytułem Wiek Ludwika XIV. tłumaczona z Francuskiego 2. Tomy in 4to w Wilnie 1793. a la rust: złt: 8. i też znajduje się Historya Polska 5. Tomow alla rust: złt: 25.

Na mocy Dekretu Sądow J. K. Mości Assessor: Koron. i za zgodnym Dziedzicow zezwoleniem Kamienicy Szychowiczowskiej, tu w Warszawie przy Ulicy Podwale pod Nrem 510. na gronce Miasta Starey Warszawy stojącej fl 9200. gr. 12. i pul taxowanej, dnia 4. Miesiąca Września Roku bieżącego po trzeci raz w Ratuszu Miasta Starey Warszawy po południu odprawiać się będzie Licytacya.

Uwladania się Prześwietna Publiczność, iż wyszedł świezo z pod prasy Drukarni Michała Grölla i znajduję się w Księgarni tegoż w Marywilu na Sali nad Bramą. 1) Nowy Dykeyonarz Polsko Francuzko Niemiecki, in 8 Exemplarz i kosztuie na dobrym papierze alla rust: Zł: 7 gr: 15 Na ordyn: pap: Zł: 6 gr: 15. pod prasą są: 2) Nouveau Dictionnaire abrégé de Langues Franco se allemande, polonoise in 8 3) Budowania Wiejskie, przez X. Switkowskiego z Koperszt: in 8 (Najtańsze można prenumerować Zł: 7 gr. 15 wed ug ołobnego Uwiadomienia) także znajduje się też: 4) Traduction du Discours du Roi a la Diète le 10 Aout 1793 in fol: 5) X Karola Wyrwicza Geografia powszechna in 8 alla rust: Zł: 6.